

Terveisiä PPT-yhdistyksen Eettiseltä toimikunnalta

Päivi Kangas & Karoliina Nikula

Johdanto

Terveysalalla ammatilliset eettiset ohjeet ovat keskeisiä. Ne voidaan mieltää olennaiseksi osaksi ammattien professionalisoitumista. Ohjeiden tarkoitus on säädellä ja ohjata alan eettistä toimintaa. Suurin osa terveydenhuollon ammattilaisista tiedostaa ammatillisten eettisten ohjeiden olemassaolon, mutta ei kuitenkaan koe tuntevansa niiden sisältöä. Vaikka ammatillisia ohjeita pidetään tärkeinä, niitä ei hyödynnetä säännöllisesti kliinisessä käytännössä (Collings-Hughes ym. 2021).

Eettiset periaatteet eivät tarjoile lukijalleen valmiita vastauksia kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin. Eettisten periaatteiden tarkoituksena voidaan pitää oman harkinnan tukemista ja tarjota jaettu yhteinen pohja keskusteluille sellaisissa tilanteissa, jossa velvollisuudet, arvot ja käytännön mahdollisuudet ovat ristiriidassa (ETENE 2026a). Eettiset ohjeet voidaan mieltää myös vuoropuheluksi yhteiskunnan, asiakkaiden ja muiden ammattilaisten kanssa: mitä omasta professiosta ja alasta halutaan viestiä muille. Eettisiä ohjeita ja periaatteita on monenlaisia. Osa niistä on geneerisempiä ja ilmaisultaan tiiviitä, esimerkiksi sairaanhoitajan nykyiset eettiset ohjeet ovat reilun yhden sivu pituiset. Tarkemmin yksityiskohtiin meneviä on esimerkiksi Traumapsykoterapian eettisen ohjeet, joissa on 17 sivua.

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE on hiljattain julkaissut päivitettyt eettiset ohjeet, jotka koskevat kaikkia sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia (ETENE 2026a). ETENE:n periaatteissa käsitellään uusina asioina eettistä stressiä ja moraalista rohkeutta jotka ovat myös perhe- ja paripsykoterapian kontekstissa olennaisia ulottuvuuksia. Hiljattain esimerkiksi Therapiea-säätiö on päivittänyt psykoterapeuttien ja psykoterapiakouluttajien eettisiä ohjeita. Myös perhe- ja pariterapia-yhdistys on uudistanut eettiset periaatteensa.

Yhdistyksen eettisten ohjeiden syntyprosessi

Keväällä 2025 Suomen perhe- ja pariterapiayhdistyksen johtokunta teki päätöksen yhdistyksen eettisen toimikunnan uudelleen käynnistämisestä ja ammattieettisten periaatteiden uusimisesta. Toimikunnan jäsenten toivottiin edustavan monipuolista etiikan, perhe- ja paripsykoterapian, kouluttamisen ja myös yksilöpsykoterapian asiantuntijuutta. Jäseniksi

kutsuttiin PsT, perhe- ja pariopsykoterapian kouluttaja *Eija-Liisa Rautiainen*, PsT, integratiivinen psykoterapeutti *Katja Kurri*, sosiaalietiikasta väitellyt, TT, yliopettaja *Karoliina Nikula*. Perheterapeutti *Ilkka Määttä* (varajäsen perheterapeutti *Juha Alakulppi*) ja perhe- ja pariopsykoterapeutti, PsT *Päivi Kangas* valittiin toimikuntaan johtokunnan edustajina. Tällä hetkellä *Juha Alakulppi* on varsinainen johtokunnan edustajajäsen ja *Ilkka Määttä* on hänen varajäsenensä.

Toimikunta aloitti eettisten periaatteiden laatimisen syksyllä 2025. Vuoden 2026 aikana toimikunta sai pyytämäänsä palautetta ja kommentteja yhdistyksen johtokunnalta ja Jyväskylän perhe- ja pariterapiakongressin työpajan osallistujilta. Palautetta toivottiin myös jäsenistöltä, jonka kommentointia varten periaatteet olivat luettavissa yhdistyksen nettisivuilla. Vuoden 2026 viimeisessä kokouksessaan johtokunta hyväksyi eettisten periaatteiden asiakirjan.

Toimikunta (kuitenkin) toteaa, että eettiset periaatteet on elävä asiakirja – ohjeita tulee päivittää ja pohtia yhä uudelleen yhteiskunnan ja perhe- ja pariopsykoterapeuttisen työn muuttuessa. Periaatteiden johdannossa todetaankin: *”Eettinen toimikunta ja Perhe- ja pariterapiayhdistyksen johtokunta toivovat, että eettiset periaatteet on elävä asiakirja, jonka kautta olemme vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Eettinen toimikunta ja Perhe- ja pariterapiayhdistyksen johtokunta ottavat mielellään vastaan palautetta näistä periaatteista”* ([Perhe-ja-pariopsykoterapeuttien-eettiset-periaatteet-16.2.2026.pdf](#)).

Etiikka keskiöön arjen työssä

Arvot ja etiikka tulevat todeksi vain käytännössä, eivät vain juhlapuheissa tai kirjaimina digitaalisissa dokumenteissa. Etiikka on perhe- ja pariterapeuttisen työn ytimessä; siinä, miten kohtaamme asiakkaamme. Me eettisen toimikunnan jäsenet toivomme, että perhe- ja pariopsykoterapeuttien ammattikunta ottaa eettiset ohjeet omakseen ja arjen työkaluksi.

Yhdistyksen eettisen toimikunnan kanssa on myös mahdollista olla proaktiivisesti vuorovaikutuksessa: onko sinulla joku eettinen pulmapähkinä ratkottavaksi, johon toivoisit eettisen toimikunnan sparrailua? Haluaisitko pohtia kanssamme työn eettisiä kysymyksiä?

Eettisen toimikunnan tavoitat sähköpostiosoitteesta
eettinentoimikunta@perheterapiayhdistys.fi

Tervetuloa dialogiin kanssamme eettisten asioiden äärellä!

Lähteet

Collings-Hughes, D., Townsend, R. & Williams, B. (2021). [Professional codes of conduct: A scoping review - Derek Collings-Hughes, Ruth Townsend, Brett Williams, 2022](#)

ETENE. (2026a). Tiedote. [ETENE on julkistanut sosiaali- ja terveystieteen eettiset periaatteet | Etene](#)

ETENE. (2026b). [32883448_ETENE_Sosiaali- ja terveystieteen eettiset periaatteet - julkaisu.pdf](#)

Perhe- ja pariterapiayhdistyksen ammattieettiset periaatteet perhe- ja paripsykoterapeuteille sekä alan opiskelijoille ja kouluttajille. (2025). [Perhe- ja paripsykoterapeuttien eettiset periaatteet-16.2.2026.pdf](#) viitattu 10.3.2026

Sairaanhoitajien eettiset ohjeet. (2021). [Microsoft Word - Sairaanhoitajien eettiset ohjeet.docx](#)

Therapeia-säätiön eettiset ohjeet. (2026). [Therapeia-säätiön ammattieettisen toimikunnan ehdotus](#)

Traumapsykoterapian eettiset ohjeet. nd. [eettisia_ohjeita_traumapsykoterapiaan.pdf](#)

Kuva Ylona Maria Rybka: Fragile